

kiet hooren, dat scherp over het water klonk in de stilte van den avond. Helder scheen de maan over het water en de sterren fonkelden wonderschoon. Een enkele merel en vink zong nog in de duisternis van het wilgenland. Heerlijk kalm klonk hun lied. De zeeboten van Rotterdam voeren met lichten op, voorbij, maar verbraken gelukkig de stilte niet. Alles rust. Langzaam gaan we terug, nog zingt de merel, heerlijk zacht. Een schoone avond. Wel te ruste.

Rotterdam, Vier Ambachtsstraat 6B.

J. A. M. BOER en D. VAN DER POORT Jzn.

ZWARTE ROODSTAARTJES.

....in Gelderland wemelt het ervan....
THIJSE.

AT »wemelen« is nu misschien wel wat al te excessief opgevat, maar ik kan u toch verzekeren, dat deze aardige roodstaartjes in onze schoone provincie, tenminste wat betreft het Veluwegedeelte, langzamerhand »fairly abundant« beginnen te worden. Vooral langs den Veluwerand, langs den »rijken zoom van den kalen rok« zooals een bekend dichter eens schreef, ontmoet ik mijn zwartjes geregeld, en in de dorpen tusschen Arnhem en Wageningen, en verderop naar Ede, Lunteren en Barneveld, hoor ik haast van ieder huis hun knarsend geluid. Midden op de Veluwe zie ik ze niet zooveel; 't vorige jaar nestelde er een aan de cantine van de legerplaats Harskamp, en hoorde ik er een bij 'n boerenhuisje in de buurt van Otterloo, anders niet.

In den zomer van 1910 hadden we een paartje in onzen tuin. Einde Maart waren ze gearriveerd; 't waren vogels van het vorige jaar, dat kon je duidelijk zien aan hun eenvoudige grijze uiterlijk. Later worden ze veel mooier, pikzwart met een roestrooden staart, en daarom had ik zoo gehoopt, dat wij ze ook dezen zomer weer zouden krijgen, maar daar is niets van gekomen, of we mochten nog met het tweede broedsel in Juni verrast worden. Voor nu is de kans verkeken, want de meeste roodstaartjes hebben al een nest, en verscheidenen zelfs al eieren. 't Is begin Mei, dat ik dit schrijf.

Nu dan, onze roodannetjes, zooals de schooljongens ze hier noemen, hadden het plan hunne tenten op te slaan in een nestkastje, dat ik al een paar jaar geleden aan de schuur van de bureu had geslagen, maar waarin al een wespennest zat. De grondslag voor het slordige nest was al klaar, toen de vogeltjes blijkbaar het gevaar inzagen, dat hen bedreigde van de zijde hunner medebewoners, en dat werkelijk niet denkbeeldig was Toen inspecteerden ze een bloempot, dien ik bij gebrek aan beter gauw aan onzen kantoor muur had gehangen, en met nieuwen moed begonnen ze die weldra te meubileren. Van het oude nest in het kastje werden slechts een paar van de mooiste vezeltjes gebruikt, de rest lieten ze er in. Voor we een weekje verder waren, was 't nest al op de binnenbekleding na klaar, en toen ging ik voor mijn pensionnaires hier en daar fijngeknipt poetskatoen en vlokjes watten in de boomen bij het nest hangen. Daar zijn ze dol op, en mijn goedgunstigheid werd ten zeerste geapprecieerd. Ik kan u aanraden 't ook eens te doen, maar geef er meteen den raad bij, niet te lange draden te gebruiken, opdat de vogels er zich niet in wurgen. Ik herinner mij, eens in de rijswaarden langs den Rijn een zanglijster te hebben gevonden, die bij een half afgewerkt nest aan een lang paardehaar hing, en als je zoo iets eenmaal hebt gezien, denk je er wel aan om alle mogelijke voorzorgen te nemen, dat het niet weer kan gebeuren.

Door mijn poetskatoen was de binnenbekleding van het nest geheel wit, zoodat de vijf eveneens witte eieren er nauwelijks bij af staken, maar het donkere vogeltje des te meer. Dat was langzamerhand al zoo gewend geraakt aan het drukke geloof door den tuin, en

vlak bij het nest, dat het z'n bloempot binnenwipte, ook al zat men er dichtbij onder de veranda.

De zwarte roodstaartjes gelijken in al hun doen en laten het meest op roodborstjes. Hun scherp gezicht doet hen al op grooten afstand een insect op den grond ontdekken, en net als een roodborstje vliegen ze er met een vlugge wending op af, maken eenige groote sprongen over den grond, en pakken den buit snel op, om hem op 't geliefkoosde plaatsje op den schuttingpaal naar binnen te werken. Ze komen veel meer op den grond dan hun gekraagde familieleden, en vinden daar veel en velerlei van hun gading. Zoover ik kan nagaan, vormen vliegen, vlinders, muggen, spinnen enz. hun voornaamste voedsel. Den vlinders worden eerst de vleugels afgetrokken, en dan naar de jongen gebracht; of ze dat de vliegen en andere insecten ook doen, heb ik nooit gezien, maar wel, dat ze ook bessen lusten. Verschillende keeren heb ik ze vruchten zien plukken van de gewone roode en witte aalbessen, maar de schade is natuurlijk zoo gering, dat men nauwelijks een vermindering kan waarnemen. Ik geloof niet, dat deze vogels hunne jongen er mee voeren, zooals Thijsse h.v. vertelt in *het Intieme Leven der Vogels* van lijsters.

Het zwarte roodstaartje is van alle vogels 't eerste uit de veeren. Al voor zonsopgang laat hij zijn knarsend lied van den schoorsteen weerklinken, en vaak nog om tien of elf uur 's avonds hoorde ik het weinig beteekenende geluid. Hun snijdend scherp sie....ie....ied klinkt soms vrij valsch, terwijl het doffe tack tack tack wel wat aan het roodborstje herinnert. Van tijd tot tijd zitten ze zacht voor zich heen te neuriën, maar geen enkele van zijn prestaties vind ik bijzonder hoog, en je zoudt daaraan niet zeggen, dat hij in rechte lijn van de zangerkoningin, de nachtegaal, afstamt. Ik stel tenminste den zang van het gekraagde roodstaartje er ver boven, dat is heel wat welluidender dan het vaak krakende, piepende en knarsende geluid van titys. Wat den laatste echter »an Güte abgeht, ersetzt er durch unermüdlichen Eifer«, want van den vroegen morgen tot den laten avond hoort men het onafgebroken, zonderlinge gezang.

Baden doen ze graag; de onze van verleden jaar ploeterden geregeld in de dakgoot, zoodat het water over den rand spatte. De boomklevers doen dat ook, en als mijn roodstaartjes nu teruggekomen waren, had ik kunnen nagaan, of ze ook met elkaar in conflict zouden komen, waar alle kans op zou zijn, want ze zijn allebei nogal van een vechtlustige natuur.

Een dag voor de jongen uitvlogen, ik had hen juist gemerkt met ringen van Witherby, betrapte ik het mannetje op het maken van een nieuw nest in een bloempot aan het huis vlak onder de kroonlijst. Die bloempotbroederij scheen hun goed te bevallen, tenminste ook hier brachten ze vijf jongen groot. Dat was al een heel eind in Juli. Aan vrijstaande nesten

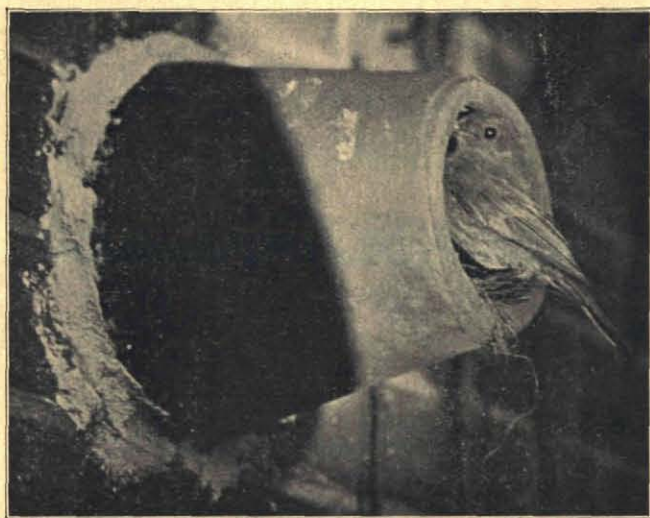

Foto DE WOLFF.

Zwart Roodstaartje bij zijn nest in een bloempot.

wagen ze zich ook wel, dat bleek mij dit voorjaar. Eind April begon een paartje een nest te bouwen op een vrijstaande post van een zomertentje in den tuin van onzen bijenteeltleeraar, maar tot tweemaal toe waaide het er af. Toen werden, ter meerdere stevigheid, een paar latjes op den paal gespijkerd, en met nieuwen moed begonnen de vogeltjes, om ten slotte hunne pogingen met een goeden uitslag bekroond te zien. Den eersten Mei lag het eerste eitje erin.

Het nest zit kort bij de immen, zoodat die bijenman nu mooi kan nagaan, of de roodstaartjes ook schade aan z'n bijtjes toebrengen¹⁾. Daarvan heb ik nog nooit iets gezien, maar Floericke zegt, dat ze alleen de angelooze darren aandurven, want de angel der werkbijen zou hun maag en ingewanden schaden, daar zij de insecten niet in stukjes bijten, zooals de meeste andere vogels.

Wageningen.

A. B. WIGMAN.

„ANTONI VAN LEEUWENHOEK”.

Vereeniging van Aquarium- en Terrariumliefhebbers te Rotterdam.

Vergaderingen op 24 Juni en 29 Juli in het vereenigingslokaal Hotel Coomans.

LITERATUUROVERZICHT.

E laatste maanden hebben ons weer met heel wat importen gelukkig gemaakt. Als gewoonlijk moeten wij een afwachtende houding aannemen wegens de fabelachtige prijzen, die in den regel voor deze nieuwe gasten gevorderd worden, te meer, omdat de schoonheid en vooral de levensvatbaarheid der dieren soms omgekeerd evenredig is met den verlangden prijs. Maar voor een drietal waag ik het ditmaal een uitzondering te maken. Eén ervan is in Rotterdam aangevoerd en in het bezit van onze importafdeeling gekomen. Dank zij de zorgvuldige verpleging, die de verzwakte dieren bij onzen voorzitter gevonden hebben, is slechts een zeer gering percentage naar de »ewigen Laichgründe« gegaan, de andere hebben spoedig hun weg naar de bakken der leden gevonden, zoodat *Paragoniates microlepis* op het oogenblik hier al een goede bekende is. Dit dier behoort tot de zoogenaamde zalmkarpers, die in Zuid-Amerika in talloze soorten vertegenwoordigd zijn, het model van onze witvissen hebben, maar meestal direct te herkennen zijn door de aanwezigheid van een vetvin. Vroolijke mooie, beweeglijke diertjes, die zalmkarpertjes, niet veeleischend wat voedsel betreft, alleen, wat gevoelig voor lage temperaturen. Onze *Paragoniates* is een der mooiste, zoo niet de mooiste der tot nu toe aangevoerde soorten. Als voornaamste sieraad moet de breede, blauwe streep genoemd worden, die zich nagenoeg in de geheele lengte van het lichaam uitstrekt en prachtig met de teer blauwe kleur van het buikgedeelte harmonieert. Laten we hopen, dat er spoedig teelresultaten te vermelden zijn, al behoort onze visch niet tot dat soort, dat ondanks den »verzorgers« voor de instandhouding van zijn geslacht zorg draagt.

De andere bedoelde vischsoorten hebben via Hamburg de Deutsche liefhebbers bereikt. Als ik vermeld, dat het beide Daniosoorten zijn (de een *Danio malabaricus*, terwijl van den anderen de wetenschappelijke naam nog niet bekend is), dan kan men zich het enthousiasme voorstellen, waarmee dit import begroet is. Wie eenmaal *Danio rerio* gezien heeft, dit heerlijke blauw- en goudgestreepte dwergvischje, dat daarbij een van de levendigste en gemakkelijkst te houden aquariumbewoners is, heeft dadelijk begrepen, waarom dit diertje, ondanks alle latere importen, nog even gezocht is als bij zijn eerste verschijning een vijftal jaren geleden, en zal met ons verlangend naar de beide andere soorten uitzien, die in kleurenpracht niet voor hem behoeven onder te doen.

¹⁾ »Es hat nicht sollen sein!« De roodstaartjes zijn door een of andere oorzaak verstoord; er lagen 4 eitjes in het nest.